

Putnu migrāciju izpētes metodes

J. Priednieks 2013

Putnu iezīmēšanas metodes

- Gredzenošana ar krāsainiem gredzeniem
- Kakla gredzeni
- Putnu krāsošana
- Telemetrija (tuvā un tālā)

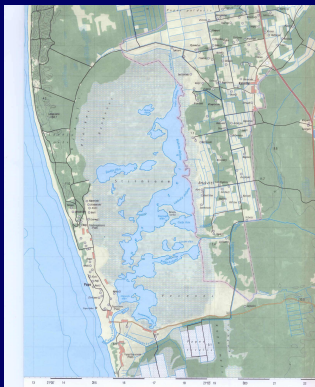
Putnu migrāciju izpētes vēsture

Putnu ķeršanas metodes

Papes ornitoloģiskā stacija – putnu un sikspārņu rudens migrācijas pētījumu vieta

Ķeršana ar tīkliem

Migrāciju pētījumu metodes - vizuālie novērojumi

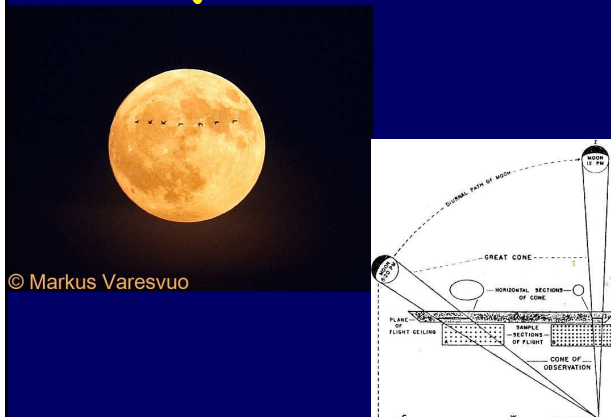
- Novērojumi dienā
  - vietas izvēle
  - optika
  - standartizācija
- Novērojumi naktī
  - uz Mēness diska fona
  - prožektoru gaismā
  - ar naktsskates iekārtām
  - pie apgaismotiem objektiem

Pētījumu metodes

Arī prožektoru var būt noderīgi noteiktiem mērķiem

Novērojumi uz Mēness diska fona

© Markus Varesvuo

Modernās pētniecības metodes

- Telemetrija – parastā (ar uztvērējantenu antenu dzīvesvietā vai satelīttelemetrija)
- Krāsainie gredzeni
- Ģeolokatori

Telemetrija

- Priekšrocības
  - augsta precizitāte
  - detalizēta informācija par migrācijas maršrutu, ātrumu, barošanās biotopiem u.c.
- Trūkumi
  - ierobežots darbības laiks
  - izmaksas
- Satelīttelemetrijas priekšrocības un trūkumi

Kur ziemo melnais stārķis?

Melnie stārķi 26.08.2005.

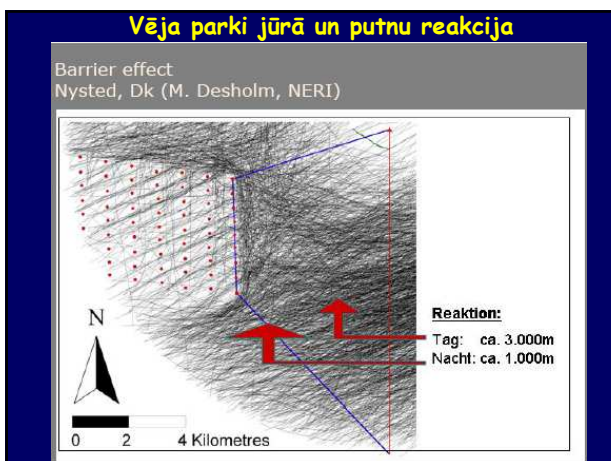
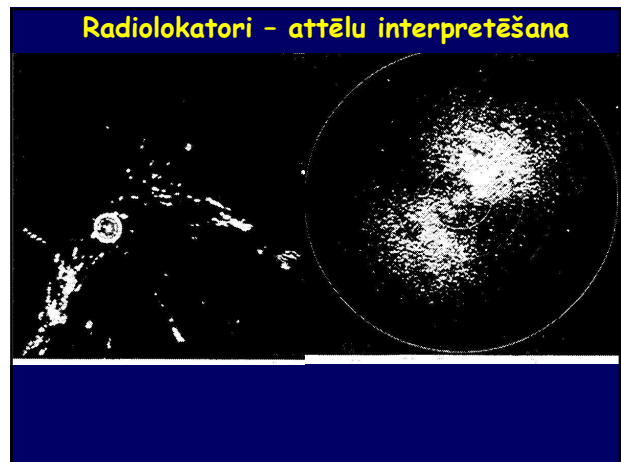

Melnie stārķi 23.09.2005.

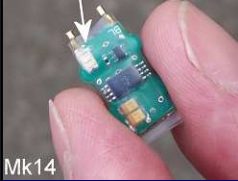
- ### Radiolokatori
- Priekšrocības
    - neatkarība no laika apstākļiem
    - plaša teritorija un augstās migrācijas konstatēšanas iespējas
  - Trūkumi
    - grūtības noteikt putnu skaitu un sugas
    - traucējumi Zemes virsmai tuvākajos slāņos

- ### Ģeolokatoru (geolocators) izmantošana – populārākais jaunums pētījumu metodēs
- Princips – dienas gaismas perioda ilguma noteikšana, lai pēc tā un aprēķinātā pusdienlaika noteiktu ģeogrāfisko punktu
  - Var pievienot arī mitruma un ūdens temperatūras sensorus
  - Nelielu izmēru, viegli, relatīvi lēti, ar ilgu darbības laiku
  - Precizitāte - + - 150-200 km
  - Galvenā problēma – putns ir atkal jānoķer, lai atgūtu uztvērēju un atšifrētu tā ierakstus, ierakstu atšifrēšana ir laikietilpīga, programmatūras vēl nav pietiekami ērtas lietošanai, kļūdas rada laiks kad dienas un nakts garums vienāds, reizēm noņojums no veģetācijas, mākoņiem

Ģeolokatori kombinācijā ar citām metodēm

light sensor

Mk14

Jaunākie sasniegumi telemetrijas metodēs

- Nelielu ar saules baterijām darbināmu satelītraidītāju izmantošana, metožu kombinēšana

Jauni atklājumi

